

การประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์
ในภาคตะวันตก*

AN APPLICATION OF THE FIVE PRECEPTS TO ENCOURAGE OF PEACEFUL
COEXISTENCE OF ETHNIC GROUPS IN THE WESTERN

¹พระมหาเกรียงศักดิ์ ภูริวฑฒโก PhramahaKriengsak Bhuriwatdhako, ²พระปิฎกโกศล Phrapidokkosol,
³พระราชวัลลภาจารย์ Phrarajwallapajan, ⁴พระมหาประกอบ โชติปัญโญ Phramahaprakob Jotipunakho,
⁵พระครูปราโมทย์ปัญญาวัฒน์ Phrakhrupramotepanyawat, ⁶พระครูธรรมธรไพบูลย์ ญาณวิบูล
Phrakhrudhammatonphailboon Nanavipulo, ⁷พระครูสมุทรวชิรานูวัตร Phrakhrusamutwachiranuwat,
⁸พระครูสมุห์วรวิทย์ ผาสุกโก Phrakhrusamuworavit Phasukko, ⁹พระครูสังฆรักษ์ทรงพรธม ชยทนต์โต
Phrakhrusangharaksongphan Jayadatto, ¹⁰ณัฐนาถ ศรีเลิศ Nattanat Srilert

^{1,2,3,4,5,6,7,8,9,10}วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Ratchaburi Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: M.A.Ratchaburi3@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนำหลักเบญจศีลไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก และ 2) วิเคราะห์ตัวแบบการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสม จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง 8 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยพยายามรักษาสำนวนเดิมไว้ และการสนทนากลุ่มเฉพาะร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน และนักวิชาการด้านศาสนา ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสม จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง 8 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) การนำหลักเบญจศีลไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักประกันชีวิต หลักประกันทรัพย์สิน หลักประกันครอบครัว และหลักประกันสุขภาพ และ 2) ต้นแบบการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ส่งเสริมสร้างความปรองดองสามัคคีอย่างต่อเนื่องด้วยกิจกรรมจิตสาธารณะต่างๆ ด้วยเหตุที่ปัจจุบันทุกภาคส่วนต่างร่วมมือกัน ขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของ 3 ประสาน หรือ บ-ว-ร คือ บ้าน ได้แก่ สถาบันครอบครัว วัด ได้แก่ สถาบันพระพุทธศาสนา และราชการ/โรงเรียน ได้แก่ สถาบันทางการปกครองและสถาบันการศึกษา จึงมีการร่วมมือกันเป็นเครือข่าย ชื่อ “เครือข่ายสุจริตชนวิถีพุทธ” ที่ดำเนินกิจกรรมทางสังคมโดยใช้โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นฐาน

คำสำคัญ: เบญจศีล, การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ, กลุ่มชาติพันธุ์

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the application of the Pañca-sīla or the Five Precepts in the daily life of ethnic groups in the Western, and 2) to analyze the model of the application of the Pañca-sīla or the Five Precepts to encourage the peaceful coexistence of ethnic groups in the Western. This research was a qualitative research using In-depth interview with 8 key informants included government heads, community leaders and village scholars in western area of Thailand according to the characteristics of the appropriate group representation from a specific randomization method then analyzed the data obtained by means of content analysis and trying to keep the original and using a group discussion with 8 qualified persons including heads of government agencies, community leaders and religious scholars from the random sampling, the data obtained by analyzing descriptive content. The findings of this research were following: 1) The application of the Pañca-sīla or the Five Precepts in the daily life of ethnic groups in the Western has 5 elements, there are life insurance, property insurance, family insurance, social insurance, health insurance. 2) The model of the application of the Pañca-sīla or the Five Precepts to encourage the peaceful coexistence of ethnic groups in the Western found that there was continuous promotion of reconciliation through various public spiritual activities due to the fact that at present all sectors were working together and driving the Five Precepts Village Project according to the 20-year National Strategy by emphasizing on the participation process of 3 coordination or Pavara principle (Families-Temples-Government/Schools), family institute, Buddhist institute and administrative institutions and educational institutions were coordinated as network called “ Good conduct in Buddhist way network” which conducted social activities using the Five Precepts Village Project as a base.

Keywords: Five Precepts, Peaceful Coexistence, Ethnic Groups

บทนำ

มนุษย์เมื่อเกิดมาแล้วจำเป็นที่จะต้องมีการอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ทั้งนี้เพราะมนุษย์จัดได้ว่าเป็นสัตว์สังคม (Social Animal) (สมนึก ชูวิเชียร, 2548) การอยู่ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน จึงถือว่าเป็นหนึ่งในกระบวนการเป็นอยู่ของมนุษย์ในอันจะดำรงเผ่าพันธุ์ของตนเองเอาไว้ได้ ซึ่งในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมมนุษย์นั้นจะพบว่าได้มีการพัฒนารูปแบบของสังคมมาเรื่อยๆ นับจากเริ่มรู้จักการอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะเพื่อป้องกันภัย ซึ่งอยู่ในรูปแบบของเผ่า และในภายหลังก็ได้พัฒนามาเป็นรูปแบบของสังคม/ชุมชนขนาดใหญ่ (จิโรโชค (บรรพต) วีรสัย และคณะ, 2540)

มนุษย์โดยธรรมชาติแล้วเป็นสัตว์สังคมที่ไม่สามารถอยู่ลำพังเฉพาะตนได้ ซึ่งต้องรวมอยู่ในกลุ่มและมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน ในอดีตมนุษย์มีชีวิตที่เรียบง่ายอยู่ตามสภาพธรรมชาติ เมื่อต้องการอาหารก็ได้อาศัยของป่าเก็บพืชผลหรือจับสัตว์ตามที่ต้องการเป็นไปเพื่อการมีชีวิตที่อยู่รอด พัฒนาต่อมามนุษย์เริ่มเกิด

ความกลัวกับภัยอันตราย รู้สึกไม่ปลอดภัย เกิดความยุ่งยากสับสน การเพิ่มจำนวนมนุษย์ ตลอดจนอารยธรรม เป็นเหตุให้มนุษย์ละทิ้งสภาพธรรมชาติมาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม อยู่กันแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อยู่แบบเครือญาติ ทั้งนี้โดยมุ่งหวังจะได้รับความคุ้มครองและได้รับประโยชน์เป็นการตอบแทนซึ่งกันและกัน (พระมหาสุหิตย์ อาภากรโธ, 2555)

การอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนทำให้เรารู้สึกว่าเรามีเพื่อน เพื่อนที่เรารู้จักเป็นอันดับแรกสุดก็คือ ครอบครัวของเราเอง ถัดไปคือครอบครัวข้างเคียง หมู่บ้าน ตำบล จังหวัด และที่สุดคือประเทศ และตามปกติ คนทั้งหลายนั้นจะอยู่ร่วมกันได้ดี ต่อเมื่อมีหลักความเชื่อหรือเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจอย่างหนึ่งอย่างเดียวกันเป็นเหมือนแกนหรือสายเชือกที่ร้อยประสานกันไว้ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต), 2555) การอยู่ร่วมกันของผู้คนเป็นจำนวนมากในสังคมต้องอาศัยกฎระเบียบกติกาของสังคม ซึ่งคนในสังคมนั้นๆ จำเป็นต้องเรียนรู้กฎ กติกาของสังคมพร้อมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม นี่คือการมาของการบังคับใช้กฎหมาย แต่ในทางพระพุทธศาสนาที่ทัศนะว่า เครื่องมือที่ได้ผลดีกว่าการบังคับใช้กฎหมายคือศีลธรรม เพราะเมื่อมนุษย์รู้สึก รับผิดชอบต่อชีวิตจากภายในจิตใจใช้สติปัญญาพิจารณาได้เองว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ย่อม บังคับตนเองให้ประพฤติปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ดีและละเว้นไม่ปฏิบัติในสิ่งที่เป็นความชั่วได้นั่นเอง

ศีล แปลว่า ปกติ คือ การทำกายและวาจาให้เป็นปกติให้เรียบร้อย ไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด (สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร), 2546) ศีลพื้นฐานที่เป็นเครื่องช่วยควบคุมกายวาจาของมนุษย์ให้ เรียบร้อย ทำให้สังคมสงบอยู่เย็นเป็นสุขเกื้อกูลต่อกันได้ คือ ศีล 5 (สมเด็จพระญาณวโรดม, 2550) ดังนี้

ข้อที่ 1 ปาณาติปาตา เวรมณี เว้นจากปาณาติบาต คือ ไม่ทำลายชีวิต จับเอาสารระว่า ความ ประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านชีวิตร่างกาย

ข้อที่ 2 อทินนาทานา เวรมณี เว้นจากอทินนาทาน คือ ไม่เอาของที่เขามิได้ให้ หรือไม่ลักขโมย จับเอาสารระว่า ความประพฤติหรือดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านทรัพย์สินและกรรมสิทธิ์

ข้อที่ 3 กามเมสุมิจจาจารา เวรมณี เว้นจากกามเมสุมิจจาจาร คือ ไม่ประพฤติผิดในกามทั้งหลาย จับเอาสารระว่าความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครองบุคคลที่รักหวง แห่น ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

ข้อที่ 4 มุสาวาทา เวรมณี เว้นจากมุสาวาท คือ ไม่พูดเท็จ จับเอาสารระว่า ความประพฤติ หรือการ ดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จโกหกหลอกลวงต้อรอนประโยชน์หรือแกล้งทำลาย

ข้อที่ 5 สุราเมรัยมัชฌมาทัญฐานา เวรมณี เว้นจากของเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความ ประมาท คือไม่เสพของมีนเมา จับเอาสารระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากความประมาท หลั่งพลาดมัวเมาเนื่องจากการใช้สิ่งเสพติดที่ทำให้เสียสติสัมปชัญญะ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต), 2552)

ปัญหาสำคัญ คือ สภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางอาชญากรรม การทำลายล้างผลาญซึ่งกันและกัน การปล้นชิงทรัพย์สิน การทำความผิดทางเพศ การโกหกหลอกลวง และการ เสพสิ่งเสพติดให้โทษ ดังเช่นที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสารมวลชนอยู่บ่อยๆ ตลอดถึงปัญหาทางสังคมเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เมื่อว่าโดยสรุปแล้วแต่เป็นการประพฤติผิด ในเรื่องการละเมิดศีล 5 ทั้งสิ้น ดังกล่าวนี้ สถาบันพระพุทธศาสนาจึงต้องเป็นหนึ่งในกลไกทางสังคมที่มีหน้าที่สร้างเสริมสำนึกในศีลธรรมแก่คนในสังคม

อย่างไรก็ดี ปฏิเสธไม่ได้ว่าการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนาที่จะให้เกิดขึ้น ในสังคมของตน แต่การที่มีคนอยู่ร่วมกันหลายคนหลายกลุ่ม มีความหลากหลายแตกต่างกัน ย่อมมีการขัดแย้ง

กันบ้าง แม้เพียงคนๆ เดียวก็อาจมีความขัดแย้งในตนเองได้ เพราะมนุษย์ย่อมมีความขัดแย้งกันเป็นธรรมดาอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ปุถุชนซึ่งมีความต้องการที่ไม่จำกัด แต่สิ่งที่สนองความต้องการนั้นมีอยู่จำกัด หากแต่ถ้าเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นแล้ว มีวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา หรือดำเนินการใดๆ ที่เหมาะสมกับชุมชน และสังคมนั้นๆ ก็จะทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ (โคทม อาริยา, 2548)

เป็นที่น่าสังเกต คือ ภาคตะวันตกของประเทศไทย เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์มีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงทัศนคติ ความเชื่อ ในลักษณะสังคมพหุวัฒนธรรมหลากหลายชาติพันธุ์ (ชาวไทยพื้นถิ่น ชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยเชื้อสายมอญ ชาวไทยเชื้อสายยวน ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ชาวไทยเชื้อสายเขมร ชาวไทยเชื้อสายลาวเวียง ชาวไทยเชื้อสายลาวโສ່ງ) หากแต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ปราศจากความเหตุการณ์ความรุนแรงต่างๆ เพราะประชาชนในพื้นที่มีศีล 5 เป็นระเบียบปฏิบัติพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน

ดังกล่าวนี้จึงควรมีการวิเคราะห์รูปแบบและกลไกทางสังคมเชิงพุทธกับการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันโดยสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษา “การประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก” เพื่อสำรวจการนำหลักเบญจศีลไปใช้ในชีวิตประจำวัน นำไปสู่การสังเคราะห์ตัวแบบที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการนำหลักเบญจศีลไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติบนพื้นฐานการพัฒนาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาที่เน้นความพอดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรมโดยสอดคล้องกับหลักการของเบญจศีลหรือศีล 5

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักเบญจศีลไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก
2. เพื่อวิเคราะห์ตัวแบบการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสม จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 8 ท่าน ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน และนักวิชาการด้านศาสนา ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสม จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 8 ท่าน
3. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่
 - 3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง จึงใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อนำไปสู่การสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทกำหนดทิศทางการสนทนาร่วมกับผู้สัมภาษณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจประเด็นคำถามร่วมกัน

โดยแนวคำถามในการสัมภาษณ์ได้นำไปตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหากับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา และนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข โดยผลการคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.70

3.2 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อสังเคราะห์ตัวแบบการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก โดยสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยครอบคลุมเนื้อหาด้านหลักประกันชีวิต หรือเบญจศีลข้อที่ 1 (ปาณาติปาตา เวรมณี) ด้านหลักประกันทรัพย์สิน หรือเบญจศีลข้อที่ 2 (อทินนาทานา เวรมณี) ด้านหลักประกันครอบครัว หรือเบญจศีลข้อที่ 3 (กาเมสุมิจจารา เวรมณี) ด้านหลักประกันสังคม หรือเบญจศีลข้อที่ 4 (มุสาวาหา เวรมณี) และด้านหลักประกันสุขภาพ หรือเบญจศีลข้อที่ 5 (สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี) โดยเน้นการการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) เพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลในเบื้องต้นทั้งทางโทรศัพท์เพื่อขออนุญาต แนะนำตัวคณะผู้วิจัย และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย แล้วจึงนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมายกันไว้ โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์ จากนั้นจึงนำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่ทั้งที่เป็นทางการโดยใช้ประเด็นคำถามที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อนำไปสู่การสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทกำหนดทิศทางสนทนาร่วมกับผู้สัมภาษณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจประเด็นคำถามร่วมกัน ครอบคลุมในประเด็นการวิจัย ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) เชิงพรรณนา โดยพยายามรักษาสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งปรับแก้ให้มีความชัดเจนทางการสื่อสาร ความหมาย และลดข้อความที่ซ้ำซ้อนกัน

5.2 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มขนาดกลาง โดยอภิปรายโต้ตอบแสดงความคิดเห็น/เล่าเรื่องประสบการณ์ ตามประเด็นที่ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) กำหนดขึ้นมาอย่างเจาะจงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อมูลได้หลังไหลออกมาจากการปฏิสัมพันธ์ในแนวราบระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยตนเองและระหว่างกลุ่มสมาชิกกลุ่มกับผู้ดำเนินการสนทนา ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. การนำหลักเบญจศีลไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก พบว่า

1.1 หลักประกันชีวิต หรือเบญจศีลข้อที่ 1 (ปาณาติปาตา เวรมณี) พบว่า มีการส่งเสริมกิจกรรมจิตสาธารณะ, มีการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสร้างความปรองดองสามัคคีอย่างต่อเนื่อง, มีการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5, มีการส่งเสริมการให้ตามหลักอภัยทาน, มีการส่งเสริมกิจกรรมต้นแบบชุมชนอยู่ดีมีสุขสามัคคี, มีการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาส

1.2 หลักประกันทรัพย์สิน หรือเบญจศีลข้อที่ 2 (อทินนาทานา เวรมณี) พบว่า มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยต่อเนื่องถึงกัน, มีการรณรงค์ให้คนในชุมชนเฝ้าระวังภัยที่อาจเกิดขึ้นโดยช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยของทรัพย์สินซึ่งกันและกัน, หน่วยงานภาครัฐจะต้องเป็นฝ่ายส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อย่างต่อเนื่อง, มีการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจระดับครัวเรือนในเรื่องของการเกษตรและงานอาชีพเสริม, มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคประชาสังคมในพื้นที่

1.3 หลักประกันครอบครัว หรือเบญจศีลข้อที่ 3 (กาเมสุมิฉฉาจารา เวรมณี) พบว่า มีการประพาดิตนของผู้นำครอบครัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัว, มีการสร้างภูมิคุ้มกันครอบครัวอบอุ่น, มีการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว, มีการเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันสังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามแนววิถีพุทธ, ภาครัฐเป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อย่างต่อเนื่อง, มีสนับสนุนการจัดประกวดครอบครัวรักษาศีล 5 ร้อยเปอร์เซ็นต์เพื่อยกย่องให้เป็นรูปธรรมทางสังคม

1.4 หลักประกันสังคม หรือเบญจศีลข้อที่ 4 (มุสาวาทา เวรมณี) พบว่า มีการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นคุณทางสังคม, มีการจัดกิจกรรมทางสังคมระดับชุมชนที่ส่งเสริมความสามัคคีและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข, มีการส่งเสริมวิธีการคิดวิเคราะห์ในการใช้คำพูดในเชิงบวก

1.5 หลักประกันสุขภาพ หรือเบญจศีลข้อที่ 5 (สุราเมрымัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี) พบว่า มีการสร้างหลักประกันสุขภาพในครอบครัวโดยมีต้นแบบความประพฤติที่ดีเป็นฐาน, มีการรณรงค์การทำกิจกรรมทางสังคมที่ส่งเสริมให้ชุมชนปลอดภัยและยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง, มีการรณรงค์การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนตระหนักและเห็นโทษและพิษภัยของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง, มีการจัดตั้งชมรมครอบครัวรักษาสุขภาพและภูมิคุ้มกันภัยยาเสพติด

2. ตัวแบบการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก พบว่า ต้นแบบการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมสร้างความปรองดองสามัคคีอย่างต่อเนื่องด้วยกิจกรรมจิตสาธารณะต่างๆ ด้วยเหตุที่ปัจจุบันทุกภาคส่วนต่างร่วมมือกันขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของ 3 ประสาน หรือ บ-ว-ร คือ บ้าน ได้แก่ สถาบันครอบครัว, วัด ได้แก่ สถาบันพระพุทธศาสนา และราชการ/โรงเรียน ได้แก่ สถาบันทางการปกครองและสถาบันการศึกษา จึงมีการร่วมมือกันเป็นเครือข่าย ชื่อ “เครือข่ายสุจริตชนวิถีพุทธ” ที่ดำเนินกิจกรรมทางสังคมโดยใช้โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นฐาน โดยมีกิจกรรมหลักๆ ที่ชัดเจน เช่น การดำเนินการเพื่อส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมสุขภาพชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมจิตสาธารณะ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

การนำหลักเบญจศีลไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก ในบริบทพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. หลักประกันชีวิต หรือเบญจศีลข้อที่ 1 (ปาณาติปาตา เวรมณี) ประกอบด้วยมีการส่งเสริมกิจกรรมจิตสาธารณะ มีการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสร้างความปรองดองสามัคคีอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 มีการส่งเสริมการให้ตามหลักก้อยทาน มีการส่งเสริมกิจกรรมต้นแบบชุมชนอยู่ดีมีสุขสามัคคี มีการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาส

2. หลักประกันทรัพย์สิน หรือเบญจศีลข้อที่ 2 (อทินนาทานา เวรมณี) มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยต่อเนื่องถึงกัน มีการรณรงค์ให้คนในชุมชนเฝ้าระวังภัยที่อาจเกิดขึ้นโดยช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยของทรัพย์สินซึ่งกันและกัน หน่วยงานภาครัฐจะต้องเป็นฝ่ายส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจระดับครัวเรือนในเรื่องของการเกษตรและงานอาชีพเสริม มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคประชาสังคมในพื้นที่

3. หลักประกันครอบครัว หรือเบญจศีลข้อที่ 3 (กาเมสุมิฉฉาจารา เวรมณี) มีการประพุดิตนของผู้นำครอบครัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัว มีการสร้างภูมิคุ้มกันครอบครัวอบอุ่น มีการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว มีการเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันสังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามแนววิถีพุทธ ภาครัฐเป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อย่างต่อเนื่อง มีสนับสนุนการจัดประกวดครอบครัวรักษาศีล 5 ร้อยเปอร์เซ็นต์เพื่อยกย่องให้เป็นรูปธรรมทางสังคม

4. หลักประกันสังคม หรือเบญจศีลข้อที่ 4 (มฺสาวาทา เวรมณี) มีการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นคุณทางสังคม มีการจัดกิจกรรมทางสังคมระดับชุมชนที่ส่งเสริมความสามัคคีและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีการส่งเสริมวิธีการคิดวิเคราะห์ในการใช้คำพูดในเชิงบวก และ

5. หลักประกันสุขภาพ หรือเบญจศีลข้อที่ 5 (สุราเมрымฺขขมาทฎฐานา เวรมณี) มีการสร้างหลักประกันสุขภาพในครอบครัวโดยมีต้นแบบความประพุดิตที่ดีเป็นฐาน มีการรณรงค์การทำกิจกรรมทางสังคมที่ส่งเสริมให้ชุมชนปลอดภัยและยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการรณรงค์การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนตระหนักและเห็นโทษและพิษภัยของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการจัดตั้งชมรมครอบครัวรักษาสุขภาพและภูมิคุ้มกันภัยยาเสพติด ทั้งนี้ แสดงให้เห็นความเป็นต้นแบบการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติได้เป็นอย่างดี เหมาะสม และสอดคล้องกับสังคมนวัตกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชุมชนอื่นได้ ดังกล่าวนี สอดคล้องกับการวิจัยของธนพร นุตสาระและคณะ (2559) ที่ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมกฎหมายของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซู ตำบลเวียงใต้ และกลุ่มชาติพันธุ์มุเซอ ตำบลแม่เนาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า กลุ่มชาติพันธุ์ลีซู ตำบลเวียงใต้และกลุ่มชาติพันธุ์มุเซอ เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้อำเภอปายมากทำให้ทั้ง 2 กลุ่มชาติพันธุ์รับวัฒนธรรมจากภายนอกทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไป ในอดีตกลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง 2 กลุ่มนี้ใช้วัฒนธรรมกฎหมายด้วยวิธีการนับถือผีเป็นการควบคุมพฤติกรรมของคนในชุมชน แต่ปัจจุบันที่ภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปการนับถือผีแบบดั้งเดิมไม่สามารถควบคุมสมาชิกภายในชุมชนได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎระเบียบของชุมชนขึ้นมา เพื่อควบคุมให้สมาชิกในชุมชนมีระเบียบวินัยและปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งการตั้งกฎหมายท้องถิ่นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่

จะต้องนำวัฒนธรรมกฎหมายเข้ามาปรับเพื่อให้เกิดความสงบสุขในชุมชน และสอดคล้องกับการวิจัยของวศิน โต้ะสิงห์ (2559) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการอนุรักษ์ประเพณีบุญกลางบ้าน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า (1) การปลูกฝังค่านิยม จากสถาบันครอบครัว โดยการเริ่มต้นจากพ่อ แม่ ที่ควรปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี อบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดีของสังคม การส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีส่วนร่วมในการร่วมประเพณีบุญกลางบ้าน หรือการจัดให้มีการแสดงในรูปแบบต่างๆ (2) การจัดการหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีบุญกลางบ้านในสถานศึกษา เพื่อปลูกฝังและสั่งสมความรู้และส่งเสริมประเพณีบุญกลางบ้าน และความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ (3) การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีบุญกลางบ้าน เพื่อเป็นแรงดึงดูดการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ (4) การส่งเสริมประเพณีบุญกลางบ้าน ต้องมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องพร้อมการพัฒนาและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ เช่น การจัดงานหรือการออกนิทรรศการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชนและการแสดงพื้น ยังพบว่าสอดคล้องกับการวิจัยของศรคม เผือกผิววงศ์ (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดและแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความร่วมมือตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อช่วยให้เกิดความสามัคคี การร่วมแรงร่วมใจกัน ซึ่งจะช่วยในการสร้างสันติสุข ความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ชุมชนได้อย่างแท้จริงและมั่นคง จึงได้ทำการประยุกต์หลักสาราณียธรรมเพื่อใช้ในการสร้างความร่วมมือในชุมชนของวัดคูบอน สำหรับแนวทางการสร้างความร่วมมือในชุมชนวัดคูบอนประกอบด้วย (1) การปรับทัศนคติของชุมชนในการหวงแหนวัดเป็นสมบัติของชุมชน (2) การสร้างกติกาย่างมีส่วนร่วมและยึดเป็นแนวปฏิบัติที่ชุมชนต้องร่วมมือ (3) การปรับใจเข้าหากันมองทุกอย่างด้วยเมตตา (4) การพัฒนาท่าทีการแสดงออกต่อกันด้วยเมตตา (5) การสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารที่เมตตาในชุมชน และ (6) การจัดสรรด้วยความเป็นธรรมในมุมมองประโยชน์ต่อส่วนรวม

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการวิจัยของสมมาส เส็งสุข (2552) ที่ผลการวิจัยพบว่า การใช้เบญจศีลเพื่อพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน ประกอบด้วย (1) ความรู้เรื่องวินัยจากการทำร้ายเบียดเบียนร่างกายซึ่งกันและกัน (2) ความรู้เรื่องวินัยจากการเอาสิ่งของผู้อื่นโดยอาการแห่งขโมย (3) ความรู้เรื่องวินัยจากการประพฤติผิดในกาม (4) ความรู้เรื่องวินัยจากการกล่าวคำเท็จที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นเดือดร้อน และ (5) ความรู้เรื่องวินัยจากการดื่มสุราของมึนเมาอันเป็นเหตุเกิดความประมาท ขาดสติ และผลจากการสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะที่ประกอบด้วยคุณธรรมทางกายเพิ่มขึ้น และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะที่ประกอบด้วยคุณธรรมทางวาจาเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของพระมหาคำพอง สททวโร (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาในชุมชนทั้งสองศาสนาที่มีความหลากหลายชาติพันธุ์ มีความแตกต่างทางศาสนา และวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี แต่ภายใต้ภาวะความแตกต่างนั้นกลับเป็นการหลอมรวม และผสมผสานวิถีชีวิตที่ดำรงอยู่ของประชาชนในชุมชนทั้งสองศาสนาในชุมชนแห่งนี้ วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ จึงซึมซับและหลอมรวมกัน โดยไม่มีความเป็นเชื้อชาติหรือศาสนาแบ่งกันประชาชนในชุมชน ดำเนินชีวิตและอาศัยอยู่ในชุมชนมาเป็นเวลานานซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของการจัดการศึกษา สำหรับผลการวิเคราะห์การจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพของชาวพุทธและมุสลิมในชุมชนวัดท่ากร่อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในมิติความเป็นมนุษย์ พบว่า มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อมีชีวิตอยู่รอดส่วนหนึ่ง และเรียนรู้ได้โดยกระบวนการศึกษาอบรมอีกส่วนหนึ่ง เป้าหมายที่สำคัญของการศึกษา คือ การเปลี่ยนผู้เรียนจากผู้ไม่รู้ สู่มารู้ และเห็นได้จาก การมีวิถีคิด มิติทางสังคม พบว่า โครงสร้างของความรู้ และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องปฏิรูปและฟื้นฟู ผ่านวิธีสอนและเนื้อหา การให้ผู้เรียนยอมรับและเข้าใจความหลากหลายของกันและกัน และสอดคล้องกับการวิจัยของอชิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2552) ที่ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมี

การรักษาศีลอยู่ในระดับมาก และเมื่อจัดลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักทรัพย์ เว้นจากการประพฤติดินในกาม เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ตามลำดับ ยังสอดคล้องกับที่พระเด่นชัยเมตติโก (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า กายสุจริต หมายถึง ความประพฤติชอบทางกาย 3 ประการ ได้แก่ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักทรัพย์ และเว้นจากการประพฤติดินในกาม ตามทัศนะพระพุทธศาสนาเถรวาทถือว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมด้วยศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองได้ และสามารถจะเปลี่ยนแปลงตนเองจากความเป็นปุถุชนไปสู่ความเป็นอริยชนได้ ถ้าได้รับการศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างถูกต้อง ดังนั้น การพัฒนาชีวิตมนุษย์ในพระพุทธศาสนาเถรวาทจึงต้องประกอบไปด้วยการฝึกฝนอบรมตน ตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ และปัญญาอย่างสอดคล้องกัน ศึกษาลักษณะกายสุจริตในสังคมไทย พบว่า คนไทยส่วนใหญ่มีความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม และสังสารวัฏ จึงนิยมทำบุญและประกอบกรกุศล เพื่อหวังจะได้รับประโยชน์สุขในปัจจุบัน โดยมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นตัวชี้แนะ กระตุ้นเตือนในการดำเนินชีวิต สำหรับรูปแบบและการพัฒนากายสุจริตในสังคมไทยตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาทมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 ใช้ในการพัฒนา มนุษย์ด้วยหลักกายภาวนา ศีลภาวนา จิตภาวนา และปัญญาภาวนา ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน หรือสัมพันธ์กันไม่มีการแยกพัฒนา และลักษณะที่ 2 คือ หลักการพัฒนาสิ่งแวดล้อมรอบตัวมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์กันในฐานะเกื้อกูลเป็นมิตรกัน โดยใช้เกณฑ์ตัดสินพฤติกรรมที่ดี (ความดี) และพฤติกรรมที่ไม่ดี (ความชั่ว) ของชีวิตมนุษย์ในสังคมไทย ตามหลักเกณฑ์ตัดสิน 2 ประการ ได้แก่ เกณฑ์ตัดสินหลัก ตัดสินด้วยความเป็นกุศลหรืออกุศลโดยพิจารณามูลเหตุที่เกิดว่าดีและไม่ดี แต่เกณฑ์ตัดสินรอง ตัดสินพิจารณาที่มีผลสะท้อนกลับต่อตนเองและผู้อื่นเป็นที่ยอมรับหรือไม่ และผลของการกระทำที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร แนวทางการประยุกต์ใช้หลักกายสุจริตในสังคมไทยปัจจุบัน การประยุกต์หลักกายสุจริตในสังคมไทยปัจจุบัน สามารถควบคุมพฤติกรรมและพัฒนาทางร่างกาย และจิตใจของตนเองได้สุจริต จึงทำให้สังคมมนุษย์อยู่อย่างสงบสุขภายใต้กฎระเบียบวินัย และกฎเกณฑ์ของสังคม นอกจากนี้ ยังพัฒนาดตนเองไปสู่ความเป็นอริยบุคคล 4 จำพวก คือ โสดาบันบุคคล สกทาคามีบุคคล อนาคามีบุคคล และพระอรหันต์ ได้ในที่สุด

และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการวิจัยของพระครูสมุณห์ธรรมธาดา (สายัน จนทวิโส) (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า การหาทางออกจากปัญหาการดื่มสุราเพื่อแก้ปัญหาสุขภาพส่วนบุคคลนั้นการใช้ 3 ประการ คือ (1) อบรมมุข 6 (2) เบญจศีล และ(3)สติสัมปชัญญะ และหลักพุทธธรรมที่ใช้เพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพจิต และชีวิตบุคคลในครอบครัวมี 2 ประการ คือ (1) หลักฆราวาสธรรม (2) หลักสังคาลกุสตร หลักพุทธธรรมทั้ง 2 ประการนี้สามารถประสานครอบครัวให้เกิดความอบอุ่น 3. หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาผลกระทบต่อสังคมโดยรวม มี 3 กลุ่มคือ (1) ขันติ โสรัจ (2) เบญจธรรม และ (3) ทิฏฐธรรมมิกัตถธรรม หลักพุทธธรรมดังกล่าวนี้ ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมใจของคนที่เคยเกี่ยวข้องกับสุราแล้ว ให้ละความต้องการที่จะดื่มสุราเป็นการส่งเสริมให้คนมีอนาคตที่ดี ด้วยการขยันหาทรัพย์ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รักษาทรัพย์ที่หามาได้เพื่อใช้จ่ายในคราจำเป็น รู้จักคบคนดีเป็นเพื่อนเพื่อเขาจะได้แนะนำในสิ่งที่ดีๆ และสอดคล้องกับการวิจัยของพระอำนาจ ปริมุตโต (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าการรักษาศีลของพุทธศาสนิกชนครอบคลุมเบญจศีล ทั้ง 5 ข้อ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นการประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก อันการนำหลักเบญจศีลไปใช้ในชีวิตประจำวัน นำไปสู่การสังเคราะห์ตัวแบบที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการนำหลักเบญจศีลไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติบนพื้นฐานการพัฒนาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาที่เน้นความพอดี ภายใต้งานไขความรู้อและคุณธรรม โดยสอดคล้องกับหลักการของเบญจศีลหรือศีล 5 ดังภาพที่ 1

การประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันตก	
	<p>1. ด้านหลักประกันชีวิต หรือเบญจศีลข้อที่ 1 (ปาณาติปาตา เวรมณี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมกิจกรรมจิตสาธารณะ - การส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสร้างความปรองดองสามัคคีอย่างต่อเนื่อง - การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 - การส่งเสริมการให้ตามหลักอภัยทาน - การส่งเสริมกิจกรรมต้นแบบชุมชนอยู่ดีมีสุขสามัคคี - การส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาส
	<p>2. ด้านหลักประกันทรัพย์สิน หรือเบญจศีลข้อที่ 2 (อทินนาทานา เวรมณี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม - การรณรงค์ให้คนในชุมชนเฝ้าระวังภัยโดยช่วยกันสอดส่องความปลอดภัยของทรัพย์สินซึ่งกันและกัน - หน่วยงานภาครัฐฝ่ายส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านศีล 5 อย่างต่อเนื่อง - การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจระดับครัวเรือนในเรื่องของการเกษตรและงานอาชีพเสริม - การสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่อง
	<p>3. ด้านหลักประกันครอบครัว หรือเบญจศีลข้อที่ 3 (กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประพฤติตนของผู้นำครอบครัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัว - การสร้างภูมิคุ้มกันครอบครัวอบอุ่น - การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว - การเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันสังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามแนววิถีพุทธ - ภาครัฐเป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อย่างต่อเนื่อง - สนับสนุนการจัดประกวดครอบครัวรักษาศีล 5 ร้อยเปอร์เซ็นต์เพื่อยกย่องให้เป็นรูปธรรมทางสังคม
	<p>4. ด้านหลักประกันสังคม หรือเบญจศีลข้อที่ 4 (มุสาวาทา เวรมณี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นคุณทางสังคม - การจัดกิจกรรมทางสังคมระดับชุมชนที่ส่งเสริมความสามัคคีและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข - การส่งเสริมวิธีการคิดวิเคราะห์ในการใช้คำพูดในเชิงบวก
	<p>5. ด้านหลักประกันสุขภาพ หรือเบญจศีลข้อที่ 5 (สุราเมรัยมิชปามาทัฏฐานา เวรมณี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างหลักประกันสุขภาพในครอบครัวโดยมีต้นแบบความประพฤติที่ดีเป็นฐาน - การรณรงค์การทำกิจกรรมทางสังคมที่ส่งเสริมให้ชุมชนปลอดภัยและยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง - การรณรงค์การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนตระหนักและเห็นโทษและพิษภัยของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง - การจัดตั้งชมรมครอบครัวรักษาสภาพและภูมิคุ้มกันภัยยาเสพติด

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และชุมชนชาติพันธุ์ ควรส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสร้างความปรองดองสามัคคีอย่างต่อเนื่อง
 - 1.2 หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และชุมชนชาติพันธุ์ ควรส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม
 - 1.3 หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และชุมชนชาติพันธุ์ ควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว
 - 1.4 หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และชุมชนชาติพันธุ์ ควรเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันสังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามแนววิถีพุทธ
 - 1.5 หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และชุมชนชาติพันธุ์ ควรสนับสนุนการจัดประกวดครอบครัวรักษาศีล 5 ร้อยเปอร์เซ็นต์เพื่อยกย่องให้เป็นรูปธรรมทางสังคม
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 การวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางสังคมเพื่อการเรียนรู้กระบวนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
 - 2.2 การวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับ Smart Ethnic Groups Community ต้นแบบชุมชนชาติพันธุ์นำอยู่

เอกสารอ้างอิง

- โคทม อารียา. (2548). **สันติวิธีจากมุมมองศาสนา**. นครปฐม: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิระโชค (บรรพต) วีรสัย และคณะ. (2540). **รัฐศาสตร์ทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนพชร นุตสาระและคณะ. (2559). **วิถีชีวิตการดำรงอยู่วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบรนต์ อาร์ เนลสัน. (2548). **ความคิดทางการเมืองตะวันตก**. แปลโดย สมนึก ชูวิเชียร. กรุงเทพมหานคร: เอ็ม แอล ครีเอชั่น.
- พระครูสุเมธธรรมธาดา (สายัน จันทวีโส). (2553). **ศึกษาปัญหาและทางออกของการตีมีผลกระทบท่อสังคมไทย**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเด่นชัย เมตติโก. (2556). **แนวคิดเรื่องกายสุจริตในพระพุทธศาสนาเถรวาท**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2552). **พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2555). **ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ**. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.

- พระพุทธโฆสเถระ. (2546). **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ประยูรวงศ์พรินท์ติ้ง.
- พระมหาคำพอง สททวโร. (2560). **การจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพของชาวพุทธและมุสลิมในชุมชนวัดท่ากา ร้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสุทิตย์ อากาศโร. (2555). **เอกสารประกอบการสอนวิชาพระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม. พระนครศรีอยุธยา: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
- พระอำนาจ ปริมุตโต. (2553). **ศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน ในชุมชนวัดนารีนาราชบุรุษประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วศิน โต๊ะสิงห์. (2559). **คุณค่าและภูมิปัญญาประเพณีบุญกลางบ้านกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ศรคม เผือกผิววงศ์. (2560). **แนวทางการสร้างความร่วมมือในชุมชนด้วยพุทธสันติวิธี: กรณีศึกษาชุมชนวัด คู້บอน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมเด็จพระญาณวโรดม. (2550). **แผนชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมมาส เส็งสุข. (2552). **พุทธศาสตร์การใช้เบญจศีลเพื่อพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนท่านครูญาณว โรภาสอุทิศ ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. (2552). **การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน: กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.